

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Datum
2017-02-28

fi.registrator@regeringskansliet.se

Dnr
KS 2016/00583

Yttrande över Valfärdsutredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78) – Halmstads kommun (Fi2016/04014/K)

Finansdepartementet har bjudit in Halmstads kommun till yttrande över Valfärdsutredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78).

Halmstads kommun är positivt inställd till mångfald, konkurrens och valfrihet inom välfärden. Vår uppfattning är att mångfald berikar och utvecklar verksamheter i såväl privat som offentlig regi. Vi uppmuntrar därför till ett brett utbud av utförare inom vård, skola och omsorg i Halmstad. Såväl vinstdrivande privata företag, ideella verksamheter som kommunala intraprenader välkomnas – eftersom de gemensamt bidrar till att skapa valfrihet och mångfald för såväl kunder som personal.

Att införa en lagstadgad vinstbegränsning kommer att slå hårt mot möjligheten för såväl privata som ideella utförare att bedriva verksamhet. Eftersom detta verkar i helt motsatt riktning till kommunens ambitioner att bredda mångfalden på utförarområdet så avstyrker vi förslaget om en vinstbegränsning.

Halmstads kommuns yttrande är i övrigt uppdelat efter de områden i utredningen som berör kommunens olika verksamhetsområden.

För- och grundskola

Följande delar bedöms påverka Halmstads kommuns för- och grundskoleverksamhet:

- Godkännande ska bara ges till juridisk person
Kommentar: Alla fristående för- och grundskolor i Halmstads kommun är juridiska personer. När det gäller förslaget om företrädarnas erfarenhet och insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten bedömer kommunen att förslaget inte kommer leda till större arbetsinsats än idag vid ansökan och tillsyn. Däremot

tillkommer möjlighet för kommunens för- och grundskoleförvaltning att ta ut avgift för provning och tillsyn av villkoren.

- Nytt tillstånd för att ta emot offentlig finansiering inom välfärdssektorerna
- Begränsning av rörelseresultat i relation till operativt kapital
- De juridiska personer som har tillstånd att ta emot offentlig finansiering ska årligen lämna en årsredovisning till tillsynsmyndigheten

Halmstads kommuns bedömning

Det är svårt att bedöma konsekvenser av förslagen då det inte går att säga om och hur förslaget kommer leda till förändringar hos de företag och organisationer som bedriver förskola och skola. Utredningen bedömer dock att verksamheterna i de flesta fall kommer att fortleva förutsatt att de är välfungerande och har en stabil brukargrupp, men eventuellt med en annan ägare. Det är också möjligt för ägare som är verksamma i företaget att ta ut mer ersättning i form av lön så länge den är marknadsmässig. En majoritet av kommunens fristående för- och grundskolor är ideella eller ekonomiska föreningar, vilket borde betyda att de inte i första hand drivs av vinstintresse.

Det kan inte uteslutas att för- och grundskoleverksamheter kommer avvecklas, vilket innebär att kommunen måste ha beredskap att ta emot fler barn och elever. Redan idag har kommunen svårt att ordna lokaler för det växande antalet barn och elever. Det är även svårt rekrytera behörig personal till både förskolan och grundskolan. Om fristående verksamhet väljer att avveckla sin verksamhet kan det eventuellt finnas möjlighet att ta över befintlig personal och lokaler. Skulle detta inte vara möjligt riskerar kommunen att inte kunna erbjuda alla barn och elever plats. Kommunens bedömning är att möjligheterna att överta befintliga lokaler är stor om någon verksamhet skulle avvecklas. Kommunen äger dessutom flera lokaler som fristående verksamhet idag bedriver verksamhet i.

Utredningens förslag innebär ingen förändring av de driftsbidrag per barn/elev som kommunen idag utbetalar till fristående verksamhet. Driftsbidragen baseras på kommunens budgeterade kostnader. Den totala kostnaden för driftsbidrag kan bli lägre om avveckling av fristående verksamheter sker, men motsvarande ökning sker då i kommunal verksamhet.

Gymnasieskola, vuxenutbildning samt daglig verksamhet

Halmstads kommun ställer sig positiv till de delar av lagförslaget som rör gymnasieskola, vuxenutbildning samt daglig verksamhet.

Halmstads kommuns bedömning

Gymnasieskola och vuxenutbildning

- Lagförslaget påverkar inte kommunens ersättning till de fristående gymnasieskolorna eller de privata aktörerna inom vuxenutbildningen. Det bidrag, i form av elevpeng per program enligt skollagen, som Halmstads kommun utbetalar till de fristående aktörerna är densamma som de kommunala

gymnasieskolorna får och har sin grund i den av kommunfullmäktige fastställda budgeten för gymnasieskolan. Det bidrag, i form av ersättning för satta betyg inom studievägarna utbildning i svenska för invandrare, grundläggande vuxenutbildning samt gymnasial vuxenutbildning enligt avtal, som Halmstads kommun utbetalar till de upphandlade privata aktörerna är detsamma som de kommunala skolorna får och har sin grund i ett avtal.

- Lagförslaget kring vinstbegränsning kan möjligen leda till att det är mindre intressant att bedriva gymnasiala friskolor eller vuxenutbildning i privat regi om antalet företag som ser detta som en marknad minskar.

Daglig verksamhet (utredningen omfattar LSS-lagstiftningen, där daglig verksamhet ingår)

- Utredningen presenterar förändringar kring hanteringen av privata aktörer som utför välfärdstjänster som syftar till att motverka nuvarande utveckling med stora vinster och växande aktörer som kan leda till ett minskat utbud. Utredningen vill genom regleringarna skapa variation och den bredd som från början var tanken med exempelvis LOV, bland annat genom en återföring av överskott.
- Förslaget påverkar inte dagliga verksamhet i dagsläget, men om kommunen väljer att införa LOV och konkurrensutsätta daglig verksamhet kommer det troligen att få positiva effekter. I grunden är möjligheten att det finns flera utförare att välja mellan en god idé för att driva utveckling av kvalitet framåt, men som det också framkommer i utredningen och som är anmärkningsvärt är att dessa effekter inte lyckas uppmätas. Det beror bland annat på att den målgruppen som välfärden är riktad till ibland saknar möjligheten att aktivt kunna göra egna val av utförare på grund av funktionshinder eller andra svårigheter. En reglering i enlighet med utredningen innebär troligen ett breddat utbud av aktörer och ett säkerställande av att de offentliga medlen går till vad de är avsedda för, vilket borde ge positiva effekter på kvaliteten i utförandet.
- Halmstads kommun har i dagsläget inte LOV inom området för daglig verksamhet och därmed inga privata aktörer som påverkas.
- Störst påverkan kommer förändringsförslaget ha för personlig assistans vilket dock inte påverkar Halmstads kommun mer än väldigt indirekt då vissa personer inom daglig verksamhet har insatsen personlig assistans.

Social omsorg

Följande delar bedöms påverka verksamhetsområdet för social omsorg i Halmstads kommun:

- Förslag om vinsttak samt om att alla aktörer på marknaden ska regleras genom särskilda tillstånd, med uppföljning av Inspektionen av vård och omsorg (IVO)
- Kvalitetsaspekter i verksamheten

Halmstads kommuns bedömning

Bedömningen av förslagen inom området för social omsorg är att de riskerar att minska intresset från privata aktörer att bedriva verksamhet inom sektorn. Med de utmaningar

som välfärden står inför kommer det framöver att krävas en mångfald av kommunala såväl som privata utförare, och delar av utredningens förslag riskerar att äventyra detta. Utredningens ambition, att verka för en välfärd präglad av socialt ansvarstagande, kvalitet och mångfald, är visserligen god men det uppstår stora svårigheter att bedöma huruvida förslagen uppfyller ambitionen och en analys kring vilka konsekvenser utredningens förslag skulle leda till om förslagen blev verklighet saknas.

Förslag om vinsttak samt om att alla aktörer på marknaden ska regleras genom särskilda tillstånd, med uppföljning av Inspektionen av vård och omsorg (IVO)

Regelverket som föreslås kopplat till vinsttak, tillstånd samt uppföljning av IVO är omfattande, och nyttan jämfört med dagens system är otydlig. Kostnaden för att administrera uppföljningen riskerar dessutom att bli väldigt omfattande.

Det finns i dagens system redan stora möjligheter att genom upphandling och förfrågningsunderlag ställa kvalitetskrav på aktörer. Tillstånd med tillhörande krav för att få bedriva verksamheten gör att nyttan med regelverket blir otydligt och en konsekvensanalys av förslaget saknas.

Halmstads kommun ser det som positivt att aktörer som bedriver vård och omsorg omfattas av tillståndskrav som baseras på att aktören har tillägnat sig nödvändig kunskap och kapacitet för att utföra uppdraget. Att däremot, som utredningen föreslår, enbart juridiska personer ska kunna ansöka om tillstånd ses inte som önskvärt kopplat till verksamheter inom området för social omsorg. Halmstads kommun ser istället vinster med att tillåta olika drifts- och bolagsformer inom detta område och att dessa ska ha möjlighet att bedriva verksamhet vilket möjliggör för drift av verksamhet i mindre skala och med andra incitament.

Kvalitetsaspekter i verksamheten

Halmstads kommun delar ambitionen att skapa en välfärd som präglas av ansvarstagande, kvalitet och mångfald. Det är dock inte klarlagt att utredningens förslag leder till detta. Det finns snarare en risk att förslagen skulle leda till minskad valfrihet och mångfald. Därför bör fokus riktas mot uppföljning och utvärdering av kvaliteten inom vård och omsorg, oavsett driftsform. I utredningen görs en beskrivning av kunskapsläget avseende hur kvaliteten i omsorgen påverkats av konkurrens. Utredningen pekar på bristande kunskap om vilka effekter konkurrensen och vinstsyftande företag har haft på kvaliteten inom vård och omsorg, vilket förklaras med svårigheter att definiera och mäta kvalitet. De jämförelser som gjorts visar på små skillnader mellan olika driftsformer. I utredningen diskuteras vidare alternativa lösningar, exempelvis ökade kvalitetskrav, men utredningen avfärdar dessa med motiveringen att det är komplicerat att följa upp kvalitet och effektivitet inom välfärdsområdet samt att brukare har svårt att göra informerade val. Utredningens bild av möjligheterna till styrning genom kvalitetskrav ter sig allt för kritisk då den stora utveckling av nationella och regionala kvalitetsregister samt öppna jämförelser som skett de senaste åren i samverkan med utvecklingen av digitaliserade journalsystem och beslutsstöd, framöver kommer detta leda till stora möjligheter för uppföljning av kvaliteten i vården. Därmed skapas verktyg och möjligheter för att öka

kvaliteten inom vården. Halmstads kommun anser att möjligheten att styra med kvalitetskrav i upphandlingar och avtal samt att följa upp verksamheter oavsett driftsform genom öppna jämförelser med mera skapar tillräckliga möjligheter för att tillse att offentliga medel används på ett effektivt sätt. Om en privat utförare kan fullfölja sina uppdrag i enlighet med ställda kvalitetskrav på ett mer ekonomiskt effektivt vis än offentligt driven verksamhet ser kommunen inga motsättningar mellan hög kvalitet och vinstuttag.

Äldreomsorg

Utgångspunkter för Halmstads kommuns yttrande avseende äldreomsorg

Hemvårdsnämnden i Halmstads kommun har infört valfrihetssystem, enligt lagen om valfrihet (LOV), avseende delar av hemtjänsten och särskilt boende, äldreboende.

Halmstads kommuns bedömning

Tillstånd för att motta offentliga medel

I utredningen föreslås att juridiska personer som ska motta offentliga medel för att utföra välfärdstjänster ska ha tillstånd för detta. Tillstånd ges till de som kan visa att offentliga medel, utöver det högst tillåtna rörelseresultatet, kommer att användas till verksamhet. För hemvårdsnämndens verksamhet föreslås det vara IVO som prövar kraven för tillståndet.

Begränsningar av rörelseresultatet och otillåtna värdeöverföringar, det s.k. vinsttaket

Kommuner har inom ramen för sitt självstyre rätt att utforma ersättningen för välfärdstjänster, oavsett driftsform. Det finns också möjlighet att i avtalet med den privata utföraren ställa höga och tydliga kvalitetskrav avseende vad den privata utföraren ska prestera. Det åligger kommunerna att kontrollera hur ersättningen används samt att se till att de privata utförarna följer de krav som ställs. Om det finns misstanke om oegentligheter eller misskötsamhet ska kommunen genomföra en fördjupad avtalsuppföljning. Detta kan i sin tur leda till återbetalningskrav eller ge kunskap för revidering av avtal eller ersättningsnivåer. Att staten ska reglera frågor som egentligen åligger kommunerna anser Halmstads kommun vara ett obefogat ingrepp i det kommunala självstyret. Det är snarare avtalsmässiga verktyg som behöver användas mer för att se till att offentliga medel används rätt. Kan den privata utföraren fullfölja uppdraget i enlighet med ställda krav och/eller driva utveckling för att uppnå kraven på ett mer ekonomiskt effektivt sätt ser Halmstads kommun inte att det finns några motsättningar i det. Detta går också att följa upp och förhindra genom att reglera ersättningsnivåerna.

Med det regelverk som finns idag har egenregin inom äldreomsorgen inga krav på sig att använda eventuella överskott till just den avsedda verksamheten. Ska ett sådant krav, som utredningen föreslår, införas för de privata utförarna bör rimligen också ett sådant krav ställas oavsett driftsform. Halmstads kommun anser att offentliga medel alltid ska användas på bästa möjliga sätt för medborgarna. Det ska också vara transparent och

tydligt för alla hur pengarna inom välfärden används, oavsett driftsform. Halmstads kommun motsätter sig dock förslaget och den konstruktion som föreslås i betänkandet då det inte bedöms vara det bästa möjliga sättet för att uppnå kvalitet i äldreomsorgen. Förslaget kommer dessutom leda till ökad administration och byråkrati.

Reglering genom tillstånd

Förslaget i utredningen, att det ska krävas tillstånd av privata utförare för att få motta offentliga medel inom verksamhet som regleras i hälso- och sjukvårdslagen (HSL), socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), innebär att endast aktörer med tillstånd kan upphandlas av kommuner eller ingå i deras valfrihetssystem. Även om kommunen kan välja ut vilka aktörer den vill anlita genom ett upphandlingsförfarande och vilka villkor som ställs för deltagande i valfrihetssystem så blir det svårt för kommuner att ställa lokala krav som kan anses kraftigare eller som skulle anses stå i konflikt med tillståndsmyndighetens uppfattning. Mot bakgrund av dessa problem är detta därför ett oproportionerligt ingrepp i det kommunala självstyret.

Uppfyller tillståndshavaren inte kraven är förslaget att tillståndet kan komma att återkallas. Eftersom det yttersta ansvaret att bedriva viss välfärd ligger på kommunen bör det åligga IVO att i dessa fall kommunicera med kommunen innan beslut om återkallelse fattas. Detta påpekas också i utredningen men Halmstads kommun kan inte se att det kommit till uttryck i föreslagen lagtext.

Det ska också framhållas att utredningen inte tar ställning till hur de civilrättsliga avtal som kommuner idag tecknat med privata utförare förhåller sig till en eventuell tillståndsplikt och/eller indraget tillstånd. I de civilrättsliga avtalen har kommunerna möjligen inte tagit höjd för detta. Detta bör utredas vidare.

Vidare innebär förslaget i betänkandet att juridiska personer med tillstånd inte får driva annan verksamhet inom samma juridiska person. T.ex. kan den som bedriver hemtjänstverksamhet inte också bedriva RUT-verksamhet i samma juridiska person. Förslaget kan innebära att företag som i dag bedriver verksamhet av olika slag och med olika finansiering kan komma att behöva omstrukturera sin verksamhet. Detta kan i sin tur medföra att en del företag och organisationer som bedriver välfärdsverksamhet kan komma att avstå från att söka tillstånd, alternativt få indraget tillstånd. Det i sin tur medför att kunder som valt dessa företag måste välja ny leverantör.

Halmstads kommun motsätter sig förslaget att IVO ska ha tillståndsverksamhet på det sättet som föreslås, men välkomnar tillståndsplikt och ledningsprövning för hela välfärden – även egenregin. Kommunens uppfattning är att IVO:s resurser ska gå åt vägledning och granskning av kvalitet och brister i verksamheter och inte åt granskning av årsredovisningar och ökad byråkrati och administration.

Förslagen medför ökade kostnader för IVO. Det är avgörande att IVO i så fall får tillräckligt med medel. En välfungerande IVO har en viktig roll i kvalitetsarbetet.

Ägar- och ledningsprövning av offentliga och privata aktörer

Betänkandet föreslår att nuvarande tillståndsplikt, i 7 kap. socialtjänstlagen, ska utökas till att även omfatta hemtjänstverksamhet. Kraven för tillstånd ska även fortsättningsvis vara att verksamheten uppfyller god kvalitet och säkerhet. För att erhålla tillstånd föreslås nu även ett krav på att fysiska personer såsom VD och andra som har stort inflytande över eller företräder verksamheten ska bedömas lämpliga. Vidare föreslås det att tillståndspliktig verksamhet endast ska kunna bedrivas av juridiska personer.

Ägarprövning

Halmstads kommun ser överlag positivt på en prövning av fysiska personer med betydande inflytande i den juridiska personen. Avseende prövningen av fysiska personer anser kommunen att det är viktigt med tydlighet kring vilka personer som avses och vilka kriterier som måste uppfyllas.

Vidgad tillståndsplikt

Förslaget innebär att aktörer som utför hemtjänstverksamhet, verksamhet enligt i 9 § 3–5 LSS eller sådan verksamhet som avses i 7 kap. 1 § 1–4 SoL och som tidigare var undantagen från tillståndsplikt och som påbörjat sådan verksamhet före ikraftträdandet senast den 1 september 2018 ska ansöka om tillstånd enligt respektive lag för att få fortsätta bedriva verksamheten. Påbörjad verksamhet utan tillstånd får endast fortsätta fram till dess att slutligt beslut i ärendet vunnit laga kraft.

Enligt förslaget ska IVO i vissa fall kunna återkalla tillståndet utan föreläggande om tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven. I utredningen föreslås inte någon sekretessbrytande regel mellan IVO och kommunen. Det ska framhållas att få kommuner har möjlighet att ständigt ha en akut och omedelbart beredskap för att ta över den privat drivna välfärden. Det yttersta ansvaret åvilar dock alltid kommunen. Vid en återkallelse av tillståndet är det därför nödvändigt att det åligger IVO att kommunicera med kommunen. Hur en återkallelse påverkar den enskilda kommunen bör utredas ytterligare.

Halmstads kommun instämmer i att välfärdsverksamhet ska bedrivas av personer med särskilt tillstånd för att bedriva vård och omsorg. Tillståndskraven bör baseras på att sökanden har nödvändig kunskap och kapacitet för att utföra sitt uppdrag.

Halmstads kommun motsätter sig förslaget att det endast ska kunna vara juridiska personer som ska kunna ansöka om tillstånd. Kommunen ser positivt på olika bolagsformer, vilket också utgör en möjlighet för verksamhet i mindre skala och med andra incitament. Om det beslutas att ett tillstånd för privata utförare i enlighet med utredningen ska införas anser kommunen att det är positivt att det sker via en central myndighet för att säkerställa likabehandling över hela landet, och på ett effektivt sätt.

Förenligt med EU-rätten

I utredningen påpekas att det råder viss oklarhet kring om verksamhet enligt HSL, SoL och LSS ska betraktas som ekonomisk och därmed om EU:s inre marknads- och konkurrensregler ska vara tillämpliga. Det framgår också det kan tänkas variera från fall till fall. HSL och SoL är grunden för all verksamhet hemvårdsnämnden i Halmstads kommun bedriver. I dessa delar anser kommunen att förenlighet med EU-rätten bör utredas vidare.

Förenklade upphandlingsregler

I betänkandet föreslås förenklade upphandlingsregler. Upphandling av välfärdstjänster under tröskelvärdet ska i princip inte omfattas av den nya lagen om offentlig upphandling. Detta skulle underlätta ett samarbete mellan de idéburna aktörerna och kommunerna. Halmstads kommun instämmer i förslaget att skapa enklare regler vad gäller upphandling av välfärdstjänster.

Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Enligt betänkandet utgör valfrihetssystem enligt LOV vare sig upphandling eller tjänstekoncession ur ett EU-rättsligt perspektiv. Valfrihetssystemet omfattas därför av vare sig LOU-direktivet (lagen om offentlig upphandling) eller LUK-direktivet (lagen om upphandling av koncessioner). Därmed kan valfrihetssystemen fortsättningsvis utformas på ett sätt som inte påverkas av de ibland detaljerade krav som upphandlingsdirektiven ställer. Systemen kan också utformas utifrån mer specifika önskemål, även om vissa begränsningar kan följa av EU-rätten. Välfärdsutredningen anser att denna möjlighet bör utnyttjas, framför allt i syfte att ta tillvara de mervärden som idéburna aktörer kan tillföra den offentliga sektorn.

I betänkandet ses valfrihetssystemet snarare som en form av tillstånds- eller auktorisationssystem. LOV är ett etablerat system och utredningen ser mot den grunden inte anledning att genomföra mer genomgripande förändringar i systemets uppbyggnad. Välfärdsutredningen bedömer att det i större utsträckning är möjligt att anpassa valfrihetssystemen efter olika behov, än vad som är fallet vid upphandling.

Utredningen har i uppdrag att stärka möjligheterna för idéburna aktörer att verka inom den offentliga sektorn. Ett sätt att uppnå detta kan vara genom en möjlighet att reservera ett valfrihetssystem enligt LOV enbart för idéburna aktörer. Av utredningen framgår: ”att bli utförare i ett valfrihetssystem upplevs av många idéburna organisationer som enklare än att delta i en offentlig upphandling” (sid 625). I syfte att öka andelen utförare från det civila samhället i välfärden är det också en rekommendation från Tillväxtverket att i större utsträckning tillämpa LOV.

I utredningen föreslås en ny lag om valfrihetssystem som ska ersätta den nuvarande lagen. Terminologin och strukturen ska anpassas till att detta är en nationell reglering och inte en upphandlingslagstiftning.

Utredningens förslag är att förvaltningslagens bestämmelser ska tillämpas vid handläggning av ärenden enligt den föreslagna nya lagen om valfrihetssystem. Halmstads kommun ser positivt på detta förslag. Förvaltningslagen tillämpas inom stora delar av nämndens verksamhet. Eftersom förvaltningslagen inte tidigare tillämpats på liknande tillstånd- eller auktorisationssystem kan det dock tänkas uppkomma vissa tillämpningssvårigheter.

Kommunen ser också positivt på att det enligt den nya lagen kan ställas högre krav på den sökanden då uteslutningsgrunderna är fler.

Enligt förslaget till lag om valfrihetssystem ska den gamla lagen (LOV) fortsätta att gälla för valfrihetssystem som inrättats före ikraftträdandet. Det blir svårhanterat för de kommuner som redan har inrättat valfrihetssystem. Det kan innebära att en kommun ska fortsätta tillämpa LOV på vissa delar av verksamheten, exempelvis hemtjänst och särskilda boenden, där valfrihetssystem inrättats före den nya lagens ikraftträdande. Om fler verksamheter ska komma att ingå i ett valfrihetssystem ska den nya lagen tillämpas. Detta medför i sin tur också att utförare kan komma att arbeta gentemot två lagar, varav den ena är utformad som en upphandlingslag. Lagstiftningen bör utformas så att en övergång från LOV till den nya lagen underlättas. Halmstads kommun instämmer i förslaget att en ny lag för valfrihetssystem ska ersätta nuvarande lagstiftning för att på så sätt förtydliga lagstiftningens roll och syfte.

Idéburna aktörer

Välfärdsutredning har i sitt uppdrag att söka undanröja en del hinder för den idéburna sektorns utveckling. Halmstads kommun anser inte att utredningen nått ända fram även om goda förslag presenteras i utredningen, exempelvis fokuseras betänkandet på villkor i valfrihetssystem som gagnar denna sektor.

Ekonomisk information på enhetsnivå

Välfärdsutredningen lämnar inget förslag om att införa en enhetsredovisning i nuläget eftersom det är förknippat med svårbedömda administrativa kostnader. Halmstads kommun ser fördelar med att kunna få ta del av informationen men ser också att det är kan finnas svårigheter att åstadkomma detta rent praktiskt.

Slutsatser

Intentionen ”att verka för en välfärd präglad av socialt ansvarstagande, kvalitet och mångfald” är god, men det är inte möjligt att bedöma om förslagen leder till det då det i utredningen saknas en samlad analys över vilka konsekvenser som kan förväntas om utredningens förslag skulle träda ikraft.

Utredningens förslag har stora och svåröverblickbara konsekvenser för befolkningen, kunder med insatser inom äldreomsorgen och privata utförare och privata vårdgivare. Kraftigt ökade administrativa resurser skulle även krävas för att anpassa styrningen av

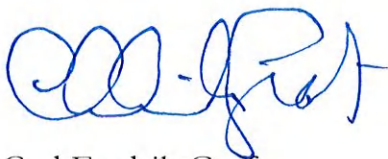
äldreomsorgen, omarbeta strategierna för framtidens äldreomsorg och hälso- och sjukvård och för att säkerställa att förändringarna inte går ut över patientsäkerheten.

Förslagen kan komma att medföra betydande konsekvenser och svårigheter mot såväl etablerade privata utförare som nya utförare. Detta skulle innebära svårbemästrade situationer i ett läge då samhället står inför stora och bekymmersamma utmaningar. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen och behov av rekryteringar är det angeläget att öka produktiviteten och investeringar i välfärdssektorn. Försämrade drivkrafter för nya aktörer, investeringar, produktivitet och kostnadseffektivitet kan därmed leda till motsatta effekter.

I sammanhanget kan det noteras att i utredningen Ökad insyn i välfärden (SOU 2016:62) lämnas förslag om hur offentlighetsprincipen i praktiken kan införas i privat utförd, offentligt finansierad vård och omsorg, fristående förskolor etc., vilket vid sidan om ”stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet” kan leda till ett mer effektivt sätt att få insyn i välfärden än de förslag som presenteras i Välfärdsutredningen.

Halmstads kommun ser emellertid mycket positivt på införandet av en ny lag om valfrihetssystem och förenklade upphandlingsregler. Det är önskvärt, och betänkanget är också upplagt så, att det borde vara möjligt att särskilja och gå vidare i lagstiftningsprocessen med vissa delar av förslagen.

För Halmstads kommun

Carl Fredrik Graf
Kommunstyrelsens ordförande

Henry Bengtsson
Kommunchef